

Emma-acteurs Helma Heynen en Suzan Seegers (rechts).

© ben van duin

RECENSIE

Emma, Limburgs, nostalgisch theater

De fabriekshal van de Emma schoenfabriek in Treebeek wordt over de volle lengte als speelplek gebruikt. Een mise-en-scène ontwerpen voor deze onpraktische toneelruimte is dan ook geen sinecure. Daardoor lopen de acteurs zowat de hele voorstelling heen en weer om de aandacht van het publiek mee te sleuren in het wel en wee van de werknemers van deze sociale werkplaats. Die zijn voortdurend aan het werk. Met hun Emma veiligheidsschoenen aan natuurlijk. Hun arbeid zorgt voor een

bedrijvige couleur locale waarbij hun sterke saamhorigheid zingend tot uiting komt. Een sociale cohesie die ook bij de dood en crematie van een collega voelbaar wordt. De schoen die pontificaal op het dode lichaam van de overledene gezet wordt, is een klein gebaar van grote liefde. Al zorgt de geënceneerde crematie, niet onterecht, voor hilariteit bij het publiek.

Nostalgie

Professionele acteurs nemen de sprekende rollen voor hun rekening. In deze monologen wordt de geschiedenis aangestipt (dramatisch minder interessant) en leggen verschillende personages hun karakters bloot. Zoals medewerker Louis (van Beek) zijn pijn met een onnatuurlijke lacherigheid camoufleert en daardoor kwetsbaar wordt. Want 'met grapjes kun je ongemak makkelijk maken' luidt zijn adagium. Zoals arbeider Suzan (Seegers) vanuit haar tenen en buiten adem haar onmacht laat exploderen. Ontroerend en fantastisch. Judith (Pol) is de enige die niet lopend de fabriekshal betreedt, maar naar binnen gereden wordt op een steekwagen. Zij is dan ook de directeur en even strak in het pak als in haar speech, schildert zij de kracht en de toekomst van het bedrijf op een nieuwe locatie, want '*the shoe must go on*'. Michel Sluysmans doet in zijn rol van koningin Emma, kromgebogen, met stramme 160 jaar oude ledematen, in een proloog en epiloog kond van het unieke van deze historische plek. En Stijn (Vervoort) vertelt vol mededogen het levensverhaal van zijn overleden compagnon. Sopraan Lies Verholle opent en sluit met een prachtig gezongen lied deze volop Limburgse theateravond. Dansgroep KV De Waggeleerre verrast het publiek op vier puik uitgevoerde showdansen en voor fanfare Harpe Davids uit Brunssum is een muzikale hoofdrol weggelegd. Wanneer het koper klinkt, wisselen verstand en gevoel van plaats. En bij de gouden hymne Glück Auf begint het nostalgisch hart te smelten. Regisseur Servé Hermans heeft zijn jeugdige lef gebruikt om vele Limburgse clichés op elkaar te stapelen. Die overdaad aan sentiment wordt daardoor gepromoveerd tot camp.

En dat past prima in deze voorstelling die vele variabele podiumregisters bespeelt.

Daardoor heeft hij de ongeschreven grens tussen kunst-met-grote-K en volkskunst weten te slechten. Een tendens die overigens al geruime tijd in het professionele theater te zien is.